

Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol (fel ar 30 Mehefin 2024)

Cyflwyniad	2
Cefndir	2
Annibyniaeth a Gwrthrychedd	2
Datblygiad Proffesiynol Parhaus	2
Cydymffurfio â Safonau Archwilio	3
Crynodeb o'r Gwaith a Gyflawnwyd	3
Casgliad 2023/24	3
Cynllun Archwilio	3
Canfyddiadau Critigol neu Dueddiadau sy'n Dod i'r Amlwg (<i>Mawrth 2024</i>)	5
Canfyddiadau Gwerth am Arian (<i>Mawrth 2024</i>)	7
Rhaglen Waith 2024/25	7
Gweithgareddau Presennol	7
Adnoddau	9
Cynllun Blynyddol	10
Canfyddiadau Critigol neu Dueddiadau sy'n Dod i'r Amlwg (<i>Ch1 2024/25</i>)	11
Canfyddiadau Gwerth am Arian (<i>Ch1 2024/25</i>)	13
Perfformiad Archwilio a Gwerth Ychwanegol	13
Gwerth Ychwanegol	13
Perfformiad	14
Cyflawni'r Cynllun Archwilio	15
Argymhellion	15
Casgliad	16
Atodiad A	Statws yr Adroddiad ar 30 Mehefin 2024
Atodiad B	Cynllun Archwilio
Atodiad C	Cartref Plant Falconwood – Crynodeb Archwilio Gweithredol
Atodiad D	Crynodeb o'r Argymhellion

Paratowyd gan: Chris Pyke, Rheolwr Archwilio

ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL

1. Cyflwyniad

1.1 Cefndir

Mae'r Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol yn nodi perfformiad o ran y Cynllun Archwilio Mewnol. Mae'n crynhoi'r gwaith a wnaed, yr argymhellion blaenoriaeth a godwyd, y canfyddiadau critigol, tueddiadau sy'n dod i'r amlwg, a chanfyddiadau gwerth am arian perthnasol.

Mae'r adroddiad cynnydd yn cwmpasu'r cyfnod o 1 Mawrth i 30 Mehefin 2024, ac yn dilyn y diweddariadau a roddwyd yn y cyfarfod Pwyllgor diwethaf a gynhaliwyd ar 26 Mawrth 2023. Mae'r adroddiad hwn wedi'i strwythuro i roi crynodeb o weithgareddau a chanlyniadau archwilio ym mis Mawrth 2023 i gloi'r adrodd ar gyfer 2023/24, wedi'i ddilyn gan amlinelliad o'r gweithgareddau archwilio a'r cynnydd a wnaed yn erbyn yn Cynllun Archwilio 2024/25.

Mae'r Cynllun Archwilio Mewnol yn rhoi'r fframwaith ar gyfer gwaith archwilio bob blwyddyn ac mae'n cyd-fynd â threfniadau llywodraethu corfforaethol y Cyngor, gan ymateb hefyd i unrhyw newidiadau i'r risgiau a wynebir gan y Cyngor yn ystod y flwyddyn.

1.2 Annibyniaeth a gwrthrychedd

Mae'r is-adran Archwilio Mewnol yn adrodd i'r Rheolwr Archwilio. Yn unol â darpariaethau Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (1100), cynhelir annibyniaeth sefydliadol gan nad yw'r Rheolwr Archwilio yn gyfrifol am reoli unrhyw swyddogaethau y tu hwnt i'r timau Ymchwilio ac Archwilio Mewnol. Mae'r Rheolwr Archwilio yn adrodd yn weinyddol i'r Pennaeth Cyllid ac yn swyddogaethol i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio am faterion sy'n ymwneud ag archwilio. Ni fu unrhyw achosion o amharu ar annibyniaeth na gwrthrychedd.

1.3 Datblygiad Proffesiynol Parhaus

Cwblhaodd yr archwilwyr eu hadolygiadau personol diwedd blwyddyn a ffurfioli eu hamcanion ar gyfer 2024/25. Cyn trafod perfformiad, cwblhaodd yr archwilwyr eu hasesiad sgiliau o ran Fframwaith Cymwyseddu Proffesiynol y Sefydliad Archwilwyr Mewnol (SAM).

Llywiodd canlyniadau adolygiadau personol ac asesiadau sgiliau adolygiad y Rheolwr Archwilio ar ddiwedd y flwyddyn yn erbyn y Rhaglen Sicrwydd Ansawdd a Gwella (Safon 1300), y

cydnabuwyd gwaelodlin gyffredinol gref o wybodaeth a sgiliau ohoni ar draws y Tîm Archwilio Mewnol.

1.4 Cydymffurfio â Safonau Archwilio

Yn flynyddol mae'r Rheolwr Archwilio yn cwblhau adolygiad mewnol yn erbyn Nodyn Cais Llywodraeth Leol Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA), sy'n dadansoddi gofynion cydymffurfio Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (SAMSC). Drwy'r adolygiad hwn, a'r rhaglen sicrwydd ansawdd a gwella sydd ar waith, adroddir cydymffurfiaeth barhaus â'r SAMSC i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fel rhan o'r Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol. Mae hyn yn ychwanegol at y trefniadau sicrwydd parhaus sydd ar waith i gyflawni ac adrodd am sicrwydd parhaus mewn adroddiad cynnydd i'r Pwyllgor.

Yn ogystal ag adolygiadau mewnol, mae'r SAMSC yn ei gwneud yn ofynnol i asesiadau allanol gael eu cynnal o leiaf unwaith bob pum mlynedd gan asesydd cymwys, annibynnol neu gan dîm asesu o'r tu allan i'r sefydliad. Cafodd yr asesiad allanol 5 mlynedd diweddaraf ei gwblhau a'i arwain gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ym mis Mawrth 2023, o dan arweiniad Prif Archwilydd Cynghorau Sir Fynwy / Casnewydd. Nid yw'r asesiad wedi nodi unrhyw ddiffyg cydymffurfiad rhannol neu lwyr. Cynigiwyd un cam gweithredu dewisol ac fe'i gweithredwyd, yn ymwneud â chyfathrebu cwmpas ac amcanion yr archwiliad ynghyd â'r risg, o fewn allbynnau archwilio.

2. Crynodeb o'r Gwaith a Gyflawnwyd

Mae'r crynodeb archwilio canlynol wedi'i rannu'n ddwy ran. Mae'r rhan gyntaf yn ymwneud â chasgliad Cynllun Archwilio 2023/24, ac yna mae ail ran sy'n ymwneud â'r rhaglen waith ar gyfer 2024/25, a'r gweithgareddau, adnoddau, canfyddiadau a mesurau perfformiad cysylltiedig yn chwarter un 2024/25.

Casgliad 2023/24

2.1 Cynllun Archwilio 2023/24

Ym mis Mawrth 2023/24, cwblhawyd pedwar ar ddeg o ymgysylltiadau archwilio i o leiaf y cam adroddiad drafft a chwblhawyd archwiliad pellach yn ymwneud â'r flwyddyn flaenorol. Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn ei gyfarfodydd fis Ionawr a mis

Mawrth fod yr archwiliadau hyn yn cael eu targedu i'w cwblhau erbyn diwedd y flwyddyn. Ceir manylion isod.

Ffigur 1. Allbynnau a barn archwilio Mawrth 2024

Rhif	Ymgysylltiad Archwilio Sicrwydd	Barn Archwilio
1.	Taliadau a Phrosesau Prynu - Profi yn Ystod y Flwyddyn	Effeithiol
2.	Cyflogres ac AD – Profi yn Ystod y Flwyddyn	
3.	Prif Gyfrifyddu	
4.	Diogelwch Cymunedol	
5.	Parhad Busnes	Effeithiol gyda lle i wella
6.	Taliadau Uniongyrchol - Plant ac Oedolion	
7.	Rheoli Digwyddiadau (Castell Caerdydd)	
8.	Goramser Rheoli Gwastraff	
9.	Glanhau Strydoedd	
10.	Ysgol Uwchradd Woodlands	
11.	Ysgol Gynradd Kitchener	Annigonol, angen gwelliant mawr
12.	Cartref Plant Falconwood	Anfodddhaol
Gwaith Archwilio gyda 'Dim Barn'		
13.	Caffael Technoleg Addysg Ysgolion - (adolygiad cynghori)	Adolygiadau System Cynghorol
14.	Rheolaethau Arlwyo Ysgolion - (adolygiad cynghori)	
<i>Adroddiadau wedi'u cwblhau o'r flwyddyn flaenorol</i>		
15.	Canolfan Derbyn Larymau	Effeithiol gyda lle i wella.

Roedd pum archwiliad wedi'u targedu i'w cwblhau erbyn diwedd y flwyddyn a barhaodd i mewn i 2024/25 fel a ganlyn: Rheoli'r Trysorlys, Tîm Dyletswydd Argyfwng, Atgyweirio a Chynnal a Chadw Adeiladau, Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr, Rheoli Risg Newid Hinsawdd.

Mae'r sefyllfa derfynol o ran Cynllun Archwilio 2023/24 a gwybodaeth ehangach a mesurau perfformiad y Tîm Archwilio Mewnol i'w gweld yn fanwl yn Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2023/24.

Dangosir y sefyllfa gryno yn y tabl isod: cwblhawyd 53 o ymgysylltiadau archwilio newydd i o leiaf y cam allbwn drafft yn erbyn cynllun gwreiddiol o 85 archwiliad (62%), a chwblhawyd 33 o allbynnau drafft eraill o'r flwyddyn flaenorol. Mae'r Cynllun Archwilio yn ymateb i risg ac, yn unol â hynny, cafodd rhai archwiliadau eu hychwanegu, eu blaenoriaethu neu eu gohirio yn

ystod y flwyddyn ariannol, gan ymgysylltu â'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Dangosir yr archwiliadau a gwblhawyd yn 2023/24 a'r lefelau sicrwydd a roddir yn y tabl isod:

Ffigur 2. Allbynnau a barn archwilio (2023/24)

Statws	Nifer yr allbynnau archwilio	Barn				
		Effeithiol	Effeithiol gyda lle i wella	Annigonol ac angen gwelliant mawr	Anfoddhaol	Ni roddwyd barn
Drafft	24	6	11	4	1	2
Terfynol	62	16	32	3	1	10
CYFANSWM	86	22	43	7	2	12
	53	Ymgysylltiadau Archwilio Newydd a Gwblhawyd				
	33	Ymgysylltiadau Archwilio a Orffennwyd o 2022/23				

2.2 Canfyddiadau Critigol neu Dueddiadau sy'n Dod i'r Amlwg (Mawrth 2024)

Yn Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2023/24, mae'r Rheolwr Archwilio wedi barnu bod amgylchedd rheoli'r Cyngor yn 'Effeithiol gyda lle i wella', gan gydnabod bod Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2023/24 yn cyflwyno'r sefyllfa wirioneddol a manwl o ran gweithgareddau, perfformiad a barn Archwilio Mewnol ar gyfer y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Fodd bynnag, cyhoeddwyd pedwar adroddiad yn ystod mis Mawrth lle adroddwyd am faterion rheoli penodol, y darperir rhagor o fanylion amdanynt isod.

Mae archwiliad o Gartref Plant Falconwood, a gyhoeddwyd fel drafft yn ystod mis Mawrth 2024 gyda barn 'anfoddhaol', wedi'i gwblhau. I'r perwyl hwnnw, mae'r Adroddiad Cryno Gweithredol wedi'i gynnwys yn Atodiad C er gwybodaeth i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Mae'r Adroddiad Cryno Gweithredol wedi'i rannu gydag Aelodau perthnasol y Cabinet a chyda Swyddogion Craffu yn unol â threfniadau adrodd y cytunwyd arnynt. Mae archwiliad dilynol wedi'i gynnwys yng Nghynllun Archwilio drafft 2024/25.

Rhoddodd archwiliad o Ysgol Gynradd Kitchener farn 'annigonol ac angen gwelliant mawr' gan nad oedd gan yr ysgol gofrestr asedau gyfredol, ac ni ellid sicrhau rheolaeth a monitro asedau. Roedd nifer o bolisiau a gweithdrefnau llywodraethu'r ysgol wedi dyddio, ac roedd diffyg rheolaeth a goruchwyliaeth dros brynu nwyddau a gwasanaethau oherwydd nad oedd gorchmynion prynu yn cael eu codi'n rheolaidd trwy SIMS. Roedd y diffyg gorchmynion prynu ar SIMS yn golygu na ellid sicrhau bod y wybodaeth am y gyllideb ar SIMS yn gywir gan nad oedd yn cynnwys gwariant ymrwymedig. Ar adeg yr archwiliad, roedd gan yr ysgol ddau gerdyn talu'n

cael eu defnyddio (un cerdyn debyd ac un cerdyn tâl) nad oedd yn unol â chanllawiau'r Cyngor ond a gafodd ei gywiro ers yr ymweliad archwilio cychwynnol. Nid oedd dyletswyddau'n cael eu rhannu ddigon, yn enwedig yn y swyddogaeth incwm lle nodwyd bod pob tasg yn cael ei chyflawni gan un aelod o staff ac ni nodwyd bod unrhyw swyddogion eraill yn gallu cyflenwi pe bai staff yn absennol.

Ystyriodd archwiliad cynghorol o Gaffael Technoleg Addysg Ysgolion y dull corfforaethol o reoli technoleg addysgol ysgolion, sy'n cynnwys prosiectau a mentrau strategol penodol, rheoli cyllid Grant Llywodraeth Cymru, cronfeydd grant canolog a phellach, gwneud penderfyniadau a phrosesau caffael, a'r dull o ddyrannu a rheoli asedau. Tra'n cydnabod gwelliannau diweddar, argymhellodd yr archwiliad ddatblygiadau pellach mewn tryloywder a rheolaeth gyllidebol, a gwelliannau mewn trefniadau penderfynu, rheoli a monitro. Roedd nifer o gontractau ar waith ar gyfer rheoli gwahanol feysydd o wariant TG, ond nid oedd modd cael mynediad i'r rhain gan y maes gwasanaeth yn ystod yr archwiliad ac, ar ôl derbyn yr hyn a oedd yn cael ei ddal gan Comisiynu a Chaffael, nodwyd bylchau mewn cwrpas contractau, cyflawnrwydd dogfennaeth gaffael a phrosesau awdurdodi. Roedd bwch yng nghyflawnrwydd gwybodaeth am yr offer TG a gedwir mewn ysgolion uwchradd cyn i'r gorchymyn blynyddol gael ei godi drwy Grant Llywodraeth Cymru, sy'n effeithio ar y gallu i lywio'r penderfyniad caffael yn llawn ar sail anghenion. Roedd nifer o reolaethau ar waith i ddiogelu offer TG drwy ddefnyddio technoleg, ond roedd angen adolygu'r trefniadau ar gyfer storio asedau TG i sicrhau bod offer yn ddiogel, gyda mynediad wedi'i gyfyngu cyn belled ag y bo modd, ac ystyriwyd bod angen cyflwyno system rheoli stocrestr ffurfiol.

Cynhaliodd archwiliad cynghorol o Reolaethau Arlwyo Ysgolion adolygiad ar sail systemau o weithgareddau'r gwasanaeth arlwyo sy'n darparu gweithgareddau a fasnechir i 101 o ysgolion cynradd / arbennig ac 11 ysgol uwchradd. Mae'r gwasanaeth yn goruchwylio'r ddarpariaeth arlwyo lawn, gan gynnwys rheoli ceginau ysgol, staffio, cynnyrch bwyd, y systemau archebu a thalu, y cymhorthdal llaeth ar gyfer llaeth ysgol am ddim a phrydau ysgol am ddim. Yng nghydestun gorwariant net arwyddocaol, ystyriodd yr archwiliad yr angen am fwy o safoni, ac i ddeall yn sylfaenol y gost o ddarparu gwasanaethau gyda chymorth cyfrifeg i lywio penderfyniadau codi tâl. Roedd bylchau yng nghofnodion caffael a ddarparwyd i'w harchwilio, a chofnodion i ddangos ymgysylltiad uwch swyddogion ac Aelodau'r Cabinet o ran caffael uwchraddiadau ceginau ysgol. Nid oedd prosesau caffael ar gyfer cynnyrch ceginau ysgol yn cael eu rheoli'n ddigonol; yn cael eu gwneud trwy gardiau caffael, yn hytrach na systemau archebu safonol. Roedd angen cwblhau nifer o Asesiadau o'r Effaith ar Ddiogelu Data ac Asesiad Effaith Cwmwl

ar gyfer technoleg a ddefnyddir, ac nid oedd ardystiad cydymffurfiaeth Safon Diogelwch Data'r Diwydiant Cerdyn Talu (DCT) wedi'i dderbyn gan ddarparwr ar adeg yr adolygiad ac roedd angen ei ddychwelyd i gael sicrwydd parhaus o ran cydymffurfiaeth â'r gofynion. Roedd angen datblygu systemau a threfniadau rheoli asedau mewn perthynas ag offer ceginau a stoc ysgolion i roi'r sicrwydd angenrheidiol.

2.3 Canfyddiadau Gwerth am Arian (*Mawrth 2024*)

Ni chwblhawyd unrhyw archwiliadau ar y thema gwerth am arian yn ystod y cyfnod adrodd. Mae gan y mwyafrif helaeth o'r archwiliadau a gynhaliwyd gan y Tîm Archwilio Mewnol amcanion sy'n cwmpasu sicrwydd gwerth am arian, y gellir darparu lefel sicrwydd foddhaol gyffredinol ohono ar gyfer y cyfnod adrodd. Fodd bynnag, o fewn archwiliad â barn sicrwydd is neu archwiliad cynghorol gydag argymhellion blaenoriaeth uchel, byddai bylchau rheoli y mae angen mynd i'r afael â hwy er mwyn rhoi sicrwydd bod amcanion y gwasanaethau hyn yn cael y sylw priodol o ran cyfuniad o ddarbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

Rhaglen Waith - 2024/25

2.4 Gweithgareddau Presennol

Yn ystod chwarter un 2024/25, blaenoriaethau a dull gweithredu'r Tîm Archwilio Mewnol oedd darparu cyfuniad o arweiniad a chefnogaeth reoli, a dechrau cyflawni ymrwymïadau sicrwydd o'r Cynllun Archwilio.

Mae'r Tîm Archwilio Mewnol wedi parhau i fod ar gael i roi cyngor ac arweiniad ar gynllunio a gweithredu rheolaethau effeithiol a newidiadau i brosesau i sicrhau cydymffurfiaeth a rheolaeth, a threfniadau ar gyfer atal a chanfod twyll yn effeithiol.

Un o'r gweithgareddau allweddol yn ystod chwarter un 2024/25 oedd adolygu a diweddarau'r Hunanasesiad Rheoli Risg (HRhR) ar gyfer archwilio holl ysgolion Caerdydd, ac ymgysylltu â Phenaethiaid a Llywodraethwyr. Mae'r broses yn cynnwys ysgolion yn cwblhau hunanasesiad awtomataidd sy'n cwmpasu ystod o lywodraethiant ariannol ac anariannol, a materion rheoli mewnol, ac yn cyflwyno'r ffurflen a'r dogfennau ategol i archwilio mewnol i'w hadolygu. Cyhoeddir y dogfennau HRhR ddechrau mis Gorffennaf, ac mae disgwyl i'r ymatebion gael eu cyflwyno yn ystod mis Hydref 2024. Ar ôl eu dychwelyd, bydd ymatebion yn cael eu hadolygu,

darperir cyngor ac arweiniad, a dewisir sampl o 20 ysgol ar gyfer ymweliad a phroffion wedi'u targedu i wirio'r honiadau a wnaed a chamau hunanasesu sy'n deillio o'r asesiad.

Ar derfyn cynlluniedig Cynllun Archwilio 2023/24, mae nifer o ymgysylltiadau archwilio sicrwydd wedi dechrau o Gynllun Archwilio 2024/25. Cafodd unrhyw archwiliadau a dargedwyd i'w cwblhau yn 2023/24, ond a oedd yn mynd rhagddynt ar ddiwedd y flwyddyn, eu cario ymlaen i barhau yn ystod chwarter un 2024/25.

Mae'r tabl isod yn dangos rhestr o archwiliadau a'r statws adrodd yn y flwyddyn bresennol tan 30 Mehefin 2024, lle y cwblhawyd 9 ymgysylltiad archwilio newydd hyd at y cam allbwn drafft o leiaf a gorfennwyd 11 ymgysylltiad archwilio o'r flwyddyn flaenorol. Dangosir crynodeb o'r allbynnau a'r farn archwilio yn y flwyddyn dan sylw isod.

Ffigur 3. Allbynnau a barn archwilio (ar 30 Mehefin 2024)

Statws	Nifer yr archwiliadau a gwblhawyd	Barn				
		Effeithiol	Effeithiol gyda lle i wella	Annigonol ac angen gwelliant mawr	Anfoddhaol	Ni roddwyd barn
Drafft	5	0	3	2	0	0
Terfynol	15	4	5	2	1	3
CYFANSWM	20	4	8	4	1	3
	9	Ymgysylltiadau Archwilio Newydd a gwblhawyd				
	11	Ymgysylltiadau Archwilio a orffennwyd o 2023/24				

Yn y flwyddyn ariannol bresennol hyd yma, cyhoeddwyd dau allbwn archwilio drafft gyda barn 'annigonol ac angen gwelliant mawr'. Ceir rhagor o wybodaeth am ganfyddiadau'r archwiliadau hyn yn Adran 2.7 – Canfyddiadau Critigol neu Dueddiadau sy'n Dod i'r Amlwg.

Ffigur 4. 2024/25 Allbynnau a safbwyntiau archwilio (ar 30 Mehefin 2024)

Rhif	Ymgysylltiad Archwilio Sicrwydd	Barn Archwilio
1.	Camau Dilynol - Gwasanaethau Trafnidiaeth Canolog	Effeithiol
2.	Rheoli risg Newid Hinsawdd	Effeithiol gyda lle i wella
3.	Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr	
4.	Pridiannau Tir	
5.	Ysgol Gynradd Pentre-baen	Annigonol, angen gwelliant mawr
6.	Siop Sbwriel Caban - Rheoli Contract	

Rhif	Ymgysylltiad Archwilio Sicrwydd	Barn Archwilio
Gwaith Archwilio gyda 'Dim Barn'		
7.	Cydbwyllgorau - Prosiect Gwyrdd	Ymgynghoriaeth, ardystiad, cyngor ac arweiniad
8.	Cydbwyllgorau – Awdurdod Iechyd Porthladd	
9.	Cydbwyllgorau - Archifau Morgannwg	
Archwiliadau wedi'u Cwblhau o'r Flwyddyn Flaenorol		
10.	Rheoli Perfformiad - Pobl a Chymunedau	Effeithiol
11.	Prif Gyfrifyddu	
12.	Taliadau a Phrosesau Prynu	
13.	Parhad Busnes	Effeithiol gyda lle i wella
14.	Copiâu Wrth Gefn ac Adfer Data	
15.	Ysgol Uwchradd Cathays	
16.	Ysgol Uwchradd Woodlands	
17.	Rheoli Digwyddiadau (Cyngor Caerdydd)	
18.	Seiberddiogelwch (Ysgolion) – Technoleg a Reolir gan TGCh	Annigonol, angen gwelliant mawr
19.	Ysgol Gynradd Kitchener	
20.	Cartref Plant Falconwood	Anfoddhaol

Yn ogystal â'r tabl uchod, mae'r allbynnau na roddwyd barn sicrwydd arnynt a'r rhesymau dros hynny fel a ganlyn:

Ffigur 5. Archwiliadau a gwblhawyd heb farn sicrwydd (ar 30 Mehefin 2024)

Archwilio	Sylwadau
Cydbwyllgorau - Prosiect Gwyrdd	Gwaith i gefnogi cwblhau'r Datganiad Cyfrifon, 2023/24
Cydbwyllgorau – Awdurdod Iechyd Porthladd	
Cydbwyllgorau - Archifau Morgannwg	

Dangosir statws yr adroddiad ar gyfer y flwyddyn hyd yn hyn yn **Atodiad A**.

2.5 Adnoddau

Ni fu unrhyw newidiadau i'r sefydliad yn ystod y cyfnod adrodd, gyda'r holl swyddi wedi'u llenwi. Roedd rhai achosion o salwch yn y Tîm yn ystod chwarter un, un wedi'i gynrychioli gan aelod o'r tîm yn dychwelyd o salwch hirdymor, a rhai achosion eraill o absenoldebau salwch byrdymor yn y Tîm. Ar ddiwedd y chwarter bydd Hyfforddai CIPFA yn gadael y Tîm ar gyfer ei leoliad nesaf gyda

Cyllid - dymunwn yn dda iddo ar ôl ei amser gwerthfawr yn Archwilio, a byddwn yn croesawu ein Hyfforddai CIPFA nesaf ar gyfer eu lleoliad archwilio o fis Medi ymlaen.

Gan fod pob archwilydd gweithredol a'r cynorthwy-ydd archwilio yn cofnodi'r holl amser gwirioneddol a weithiwyd, mae gwybodaeth rheoli ddefnyddiol ar gael at ddibenion cynllunio, monitro ac adrodd. Roedd data taflenni amser yn cynnwys 368 diwrnod taladwy yn chwarter un, yn erbyn cynllun pro-rata o 374 diwrnod (cyfrifir y diwrnodau pro-rata fel cyfartaledd chwarterol hafal o ddiwrnodau sydd ar gael am y flwyddyn gyfan).

Mae amser ar gael at ddibenion datblygu archwilio, ac mae gan un Archwilydd wedi derbyn cyllid i astudio'r Cymhwyster Archwilydd Systemau Gwybodaeth Ardystiedig (CISA) gydag ISACA.

2.6 Cynllun Blynyddol

Cymeradwyodd y Pwyllgor Gynllun Archwilio 2024/25 yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2024. Ar hyn o bryd, fe'i cynghorwyd o'r sefyllfa yn erbyn Cynllun Archwilio 2023/24 gan gynnwys y targedau archwilio ar gyfer gweddill y chwarter. Rhoddwyd manylion hefyd ynghylch sut y byddai sicrwydd yn cael ei gyflawni ar gyfer ymgysylltiadau archwilio arfaethedig na fyddai'n cael eu cwblhau o Gynllun Archwilio 2023/24.

Mae Cynllun Archwilio 2024/25 i'w weld yn Atodiad B. Er y caiff ei bennu'n flynyddol, mae'r Cynllun Archwilio'n addasadwy ac yn ymatebol a bydd yn destun asesiadau risg parhaus, blaenoriaethu ac adolygiadau gydol y flwyddyn er mwyn gwneud y mwyaf o sicrwydd a chymorth rheolwyr. Mae'n bosibl y caiff newidiadau yn ystod y flwyddyn eu cyflwyno lle y bo'n briodol, er mwyn ymateb i risgiau a materion sy'n dod i'r amlwg wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen.

Mae un archwiliad cynghorol, sy'n ymwneud â'r Gwasanaeth Arlwyo yng Nghastell Caerdydd, wedi'i ychwanegu at y Cynllun ar gais y Cyfarwyddwr Datblygu Economaidd, dan ddirprwyaeth y Rheolwr Archwilio, i gytuno ar ymgysylltiad archwilio newydd o ddim mwy na 10 diwrnod cynlluniedig. Mae'r gwasanaeth wedi'i ddarparu'n ddiweddar gan Arlwyo Caerdydd, ac yn unol â hynny, mae'r Cyfarwyddwr wedi gofyn am adolygiad system o weithrediadau a threfniadau rheoli mewnol. Ni fydd y Rheolwr Archwilio yn rhan o'r archwiliad, oherwydd arferai perthynas iddo weithio yn y Castell. Trefnwyd i'r Pennaeth Cyllid oruchwylio'r archwiliad hwn.

Er gwybodaeth i'r pwyllgor, amlygir yr holl archwiliadau â statws drafft ar ddiwedd 2023/24 yn 'llwyd' er mwyn gallu tracio'r gwaith o gwblhau'r archwiliadau hyn, tra'n darparu gwahaniad gweladwy o'r ymgysylltiadau archwilio a geir yng Nghynllun Archwilio 2024/25.

Mae'r cynnydd o ran cyflawni Cynllun Archwilio 2024/25 yn gymesur is na'r hyn a dargedwyd yn chwarter un, y dangosir y sefyllfa ar ei gyfer yn adran 3.2, 'perfformiad'.

- Nid yw'n anghyffredin i berfformiad fod yn is yn chwarter un, gan y gweithir ar bortffolio newydd o ymgysylltiadau archwilio, y mae nifer ohonynt wedi'u datblygu'n dda ond heb eu cwblhau ar ddiwedd y chwarter.
- Mae mwy o archwiliadau yn y cynllun eleni (109, o gymharu ag 85 yn 2023/24). Ugain ysgol fydd yn cael eu samplu ar gyfer profion arbennig fel rhan o'r archwiliadau Hunanasesu Rheoli Risg (HRhR). Bydd yr archwiliadau dilysu byr a llym hyn yn cael eu cynnal yn ystod chwarter tri a phedwar a byddant yn cynyddu cyfran y cynllun a gyflawnwyd.
- Mae'r tîm wedi treulio amser yn paratoi ac yn ymgysylltu ag ysgolion ar y dull Hunanasesu Rheoli Risg (HRhR) yn ystod y chwarter.

Caiff archwiliadau eu dyrannu ar sail sy'n darparu'r sicrwydd a'r gwerth mwyaf, gan gyfyngu ar unrhyw amhariad ar farn flynyddol y Rheolwr Archwilio ar amgylchedd rheoli'r Cyngor ar gyfer 2024/25.

2.7 Canfyddiadau critigol neu dueddiadau sy'n dod i'r amlwg (Ch1 2024/25)

Yn ystod chwarter un, mae dau allbwn archwilio drafft wedi cael eu cyhoeddi gyda barn 'annigonol ac angen gwelliant mawr', y darperir manylion am y canfyddiadau perthnasol ar eu cyfer yn y paragraffau canlynol.

Roedd archwiliad rheoli contractau yn siop sbwriel y Caban sy'n cael ei rhedeg gan elusen yng Nghanolfan Ailgylchu Gwastraff y Cartref (CAGC) Ffordd Lamby yn cydnabod gwerth y fenter. Mae'n cynnwys siop y Caban yn ailwerthu eitemau a roddwyd gan drigolion Caerdydd wrth ollwng gwastraff y cartref yn CAGC, i leihau gwastraff a galluogi'r gymuned i brynu'r eitemau hyn am brisiau isel, gyda threfniant rhannu elw / colled o 50%.

Fodd bynnag, mae angen rhoi mwy o sylw i fanylion wrth weinyddu'r contract a gwella'r drefn fonitro a rheoli. Mae'r trefniant yn gwneud elw bach iawn ac mae'n gost niwtral i bob pwrpas,

ond mae trosiant yn faterol berthnasol ac yn cwmpasu ystod o gostau gweithredu a chostau cyflogaeth. Roedd monitro contractau yn digwydd ar lefel gryno, ac ystyrir bod angen sicrwydd lefel trafodiadol. Mae'r contract yn cynnwys nifer o ddarpariaethau adrodd a monitro nad oeddent yn cael eu dilyn, er bod y wybodaeth ar gael drwy drafod y systemau oedd ar waith. Cynghorwyd rheolwyr i adolygu gofynion adrodd ar y contractau, a'r risgiau a'r materion ehangach, a chyflwyno dull rheolaidd, manwl a strwythuredig i oruchwylio gweithrediadau'r contract a pherfformiad.

Roedd yr elusen yn agored a pharod yn yr archwiliad, ni ddaethpwyd o hyd i unrhyw beth anffodus, ond mae angen i'r rheolwyr fwrw ymlaen â threfniadau rheoli contractau gwell yn y dyfodol. Roedd tystiolaeth o fanteision cymunedol yn deillio o'r fenter, ond y contractwr oedd yn arwain y rhain, ac ystyrir y dylai'r Cyngor ymgysylltu'n weithredol â Wastesavers yn y dull o ymgysylltu â'r gymuned a gwirfoddoli, a sicrhau'r buddion cymdeithasol ehangach mwyaf posibl (ymwybyddiaeth, addysg, ymgysylltu â phlant ac ysgolion ac ati) wedi'u halinio â blaenoriaethau corfforaethol. O ystyried natur y cyfleuster, mae nifer o faterion llywodraethu a rheoli anariannol sy'n gofyn am oruchwyliaeth, yn ymwneud ag yswiriant ac iechyd a diogelwch er enghraifft. Archwiliwyd y rhain gyda swyddogion arweiniol yn ystod yr archwiliad, ac mae angen i'r rheolwyr fynd i'r afael â rhai mân faterion.

Cododd archwiliad o ysgol Gynradd Pentre-baen o gais i'r Cadeirydd ddarparu cefnogaeth ac arweiniad i'r ysgol. Dechreuodd Pennaeth yr ysgol yn ei swydd yn y flwyddyn academiaidd bresennol, ac mae wedi paratoi a diweddarau nifer o bolisiau ers ei benodi, ond nodwyd rhai bylchau ac mae angen i Lywodraethwyr sefydlu mecanwaith i sicrhau bod polisiau a gweithdrefnau statudol yn cael eu hadolygu, eu hawdurdodi a'u cyhoeddi'n briodol. Ar lefel weithredol, mae rheolaeth ariannol gyffredinol yn gofyn am oruchwyliaeth well gan y Pennaeth a pherchnogaeth well am benderfyniadau a wneir. Nid oedd lefel yr oruchwyliaeth gan y Pennaeth blaenorol a'r Corff Llywodraethu bryd hynny yn glir.

Mae'r adroddiad yn codi nifer o feysydd i dalu sylw iddynt yn ymwneud â chofnodi gweithgareddau ysgol trafodiadol, a rhoi cyfrif amdanynt. Roedd angen rhai diweddariadau i sicrhau bod dyletswyddau mewn prosesau ariannol yn cael eu gwahanu, mae angen proses stocrestr i gofnodi a rhoi cyfrif am asedau'r ysgol, ac mae angen goruchwyliaeth glir o weinyddiaeth cronfa breifat yr ysgol, nad oedd wedi'i harchwilio ers nifer o flynyddoedd. O ran caffael, mae angen cadw cofnodion llawn o brosesau gwahodd, asesu a dyfarnu contractau ac mae angen rhywfaint o welliant ar brosesau caffael, treuliau a chardiau prynu.

2.8 Canfyddiadau Gwerth am Arian (Ch1 2024/25)

Ni chwblhawyd unrhyw archwiliadau ar y thema gwerth am arian yn ystod y cyfnod adrodd. Mae gan y mwyafrif

helaeth o'r archwiliadau a gynhaliwyd gan y Tîm Archwilio Mewnol amcanion sy'n cwmpasu sicrwydd gwerth am

arian, y gellir darparu lefel sicrwydd foddhaol gyffredinol ohono ar gyfer y

cyfnod adrodd. Fodd bynnag, o fewn archwiliad â barn sicrwydd is neu archwiliad cynghorol gydag argymhellion blaenoriaeth uchel, byddai bylchau rheoli y mae angen mynd i'r afael â hwy er mwyn rhoi sicrwydd bod amcanion y gwasanaethau hyn yn cael y sylw priodol o ran cyfuniad o ddarbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

3. Perfformiad Archwilio a Gwerth Ychwanegol

3.1 Gwerth Ychwanegol

Cynhaliwyd cyfarfodydd Perthnasoedd Rheolwyr gyda Chyfarwyddwyr a'u cynrychiolwyr wrth ddatblygu'r cynllun archwilio yn chwarter pedwar 2023/24. Yna cynhaliwyd rhagor o gyfarfodydd yn chwarter un 2024/25, gan ganolbwyntio'n benodol ar ddeall y blaenoriaethau a'r risgiau o fewn pob tîm rheoli, a'r newidiadau i systemau neu brosesau a gynlluniwyd neu sydd ar y gweill, er mwyn cyfarwyddo cyngor archwilio a llywio'r gwaith o gynllunio ymgysylltiadau archwilio.

Mae adborth gan gleientiaid archwilio wedi bod yn gadarnhaol gyda boddhad o 100% a chyda 88% o gleientiaid yn sgorio pob maes o'u harchwiliad fel da neu ardderchog. Dim ond un cleient a nododd nad oedd eu harchwiliad wedi ychwanegu gwerth. Cymerwyd camau dilynol ac roedd hyn yn ymwneud â theimladau am rai sgiliau archwilio meddalach sydd wedi cael eu trafod gyda'r archwilydd fel rhan o'i ddatblygiad parhaus.

Yn yr allbynnau archwilio a gyhoeddwyd hyd yma (ar 30 Mehefin 2024), gwnaed 54 o argymhellion, y cytunwyd ar 2 ohonynt drwy adroddiad terfynol. Mae'r holl argymhellion eraill yn cael eu hystyried gan gleientiaid archwilio trwy allbynnau archwilio drafft. Mae'r rhain wedi eu crynhoi isod:

Ffigur 6. Argymhellion a godwyd ac a gytunwyd

Sgôr	Argymhellion a wnaed	Argymhellion a gytunwyd	Argymhellion sy'n cael eu hystyried
Coch	3	0	3
Coch / oren	24	0	24
Oren / gwyrdd	25	2	23
Gwyrdd	2	0	2
CYFANSWM	54	2	52

3.2 Perfformiad

Fel yr amlinellir yn adran 2.4 ('Gweithgareddau Presennol'), blaenoriaethau a dull y Tîm Archwilio Mewnol yn ystod chwarter un oedd darparu cyfuniad o arweiniad a chymorth rheoli, a dechrau cyflawni ymrwymïadau sicrwydd o'r Cynllun Archwilio.

Ystyrir bod y dangosyddion perfformiad archwilio a ddefnyddiwyd yn 2023/24 yn parhau i roi mesur effeithiol o gydrannau craidd darparu gwasanaeth archwilio effeithiol. Yr unig newid arfaethedig yw cynnydd yn nifer cyfartalog yr archwiliadau terfynol fesul CALL o darged o 8 i 9. Y rheswm am hyn yw bod angen llai o ddiwrnodau archwilio ar gyfer archwiliadau arddull HRhR yr ysgolion yn y Cynllun ar gyfer ysgolion eleni nag archwiliad arferol, ac felly dylid cwblhau nifer fwy o archwiliadau yn gyffredinol fesul archwilydd o gymharu â'r llynedd. Mae Ffigur 7 yn cynnwys y dangosyddion a'r targedau perfformiad arfaethedig ar gyfer 2024/25, ynghyd â'r canlyniadau ar gyfer 2023/24 i'w hystyried a sylwadau gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

Ar ddechrau'r flwyddyn, pennwyd targed arfaethedig ar gyfer cyflawni'r Cynllun Archwilio ar 70% a'i integreiddio i'r prosesau cynllunio archwilio a rheoli perfformiad. Ystyrir bod y targed yn ymestyn ac yn gyraeddadwy, ac amlinellir y prif resymau dros lithro yn erbyn y mesur hwn yn ystod chwarter un yn 2.6 ('Cynllun Blynyddol').

Mae nifer o archwiliadau wedi'u cwblhau o'r flwyddyn ariannol ddiwethaf, fel y dangosir yn ffigur 4, ond mae angen gwneud mwy o waith i gynyddu nifer yr archwiliadau a gwblheir fesul archwilydd. Bydd sylw yn parhau i gael ei roi i orffen adroddiadau archwilio drafft mewn modd amserol.

Cyhoeddwyd pob adroddiad drafft o fewn pedair wythnos i gwblhau gwaith maes archwilio yn y flwyddyn hyd yma, a rhoddir sylw i gynnal perfformiad uchel yn y maes hwn.

Mae Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio wedi cymryd diddordeb penodol mewn perfformiad yn erbyn canran yr argymhellion archwilio a weithredwyd o fewn yr amserlen y cytunwyd arni, sydd wedi bod yn is na'r targed ers nifer o flynyddoedd. Cynigir targed o 80% ar gyfer 2024/25, sy'n cynrychioli disgwyliad parhaus o gyflawniad uchel ar y camau rheoli y cytunwyd arnynt, a gwelliant disgwyliedig i berfformiad cyfarwyddiaethau o 2023/24. Nid yw'r mesur perfformiad wedi'i gyflawni yn chwarter un a bydd yn parhau i ganolbwyntio ar gyfarfodydd rheoli perthnasoedd archwilio ac ymgysylltu â'r UDRh.

Ffigur 7. Perfformiad yn erbyn targedau 2024/25 (hyd yma)

Dangosydd Perfformiad	Canlyniad 2023/24	Targed 2024/25	Canlyniad Ch1
Canran y Cynllun Archwilio a gwblhawyd	62%	70%	8%
Nifer gyfartalog y diwrnodau archwilio cynhyrchiol fesul CALI	131	150	37
Nifer gyfartalog yr archwiliadau wedi'u cwblhau fesul CALI	7.93	9	1.67
Canran yr allbynnau archwilio drafft a gyflawnwyd o fewn pedair wythnos	96%	90%	100%
Canran yr argymhellion archwilio a roddwyd ar waith o fewn yr amserlen y cytunwyd arni	74%	80%	76%

3.3 Gweithredu'r Cynllun Archwilio

Yn ogystal â monitro a rheoli nifer yr archwiliadau a gynhelir, caiff archwiliadau eu dyrannu er mwyn sicrhau bod sicrwydd eang erbyn diwedd y flwyddyn ariannol, a bod hwnnw'n sail ar gyfer barn flynyddol y Rheolwr Archwilio.

Fel yr amlinellir yn adran 2.4 – Gweithgareddau Presennol, cwblhawyd deg ymgysylltiad archwilio yn chwarter un 2023/24. Dangosir sefyllfa bresennol Cynllun Archwilio llawn 2024/25 yn **Atodiad B** – Cynllun Archwilio.

3.4 Argymhellion

Darperir crynodeb o'r argymhellion archwilio a'r cynnydd ar y dyddiad adrodd o fewn **Atodiad B**. Mae tracwyr argymhellion llawn ar yr argymhellion sydd ar agor, a'r rhai a gwblhawyd ers y pwyllgor diwethaf, ar gael i Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio drwy wefan SharePoint er gwybodaeth ac i gyfeirio atynt.

Ffigur 8. Dyddiadau diwygiedig ar gyfer rhoi argymhellion ar waith a'r statws

Cyfarwyddiaeth / Categori Archwilio	Nifer yr argymhellion gyda dyddiadau diwygiedig	Camau gweithredu bellach wedi'u rhoi ar waith	Camau gweithredu ar agor o hyd
Sylfaenol	12	10	2
Corfforaethol	40	10	30
Allanol a grantiau	5	5	0
Oedolion, Tai a Chymunedau	9	9	0
Gwasanaethau Plant	24	20	4
Datblygu Economaidd	47	43	4
Addysg a Dysgu Gydol Oes	62	34	28
Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	43	42	1
Pobl a Chymunedau	1	1	0
Adnoddau	50	47	3
Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	7	7	0
Rheoli Gwastraff	6	3	3
	306	231	75
Ysgolion	228	190	38
CYFANSWM	534	421	113

DS - Dylid nodi bod y tabl uchod yn cynrychioli'r sefyllfa ar 30 Mehefin 2024, tra bod atodiadau'r traciwr argymhellion yn dangos y sefyllfa fanwl yn erbyn pob argymhelliad ar y dyddiad agosaf posibl i bob cyfarfod Pwyllgor.

4. Casgliad

4.1 Crynodeb

Yn ystod chwarter un 2024/25, blaenoriaethau a dull gweithredu'r Tîm Archwilio Mewnol oedd darparu cyfuniad o gefnogaeth reoli drwy ymgymghori, a dechrau cyflawni ymrwymadau sicrwydd o'r Cynllun Archwilio.

Mae'r cynnydd o ran cyflawni Cynllun Archwilio 2024/25 yn gymesur is na'r targed yn chwarter un. Nid yw'n anghyffredin i berfformiad fod yn is yn chwarter un, gan y gweithir ar bortffolio newydd o ymgysylltiadau archwilio, y mae nifer ohonynt wedi'u datblygu'n dda ond heb eu cwblhau ar ddiwedd y chwarter. Mae amser hefyd wedi'i dreulio yn paratoi ac yn ymgysylltu ag ysgolion ar y dull archwilio HRhR. Bydd archwiliadau dilysu byr a llym yn cael eu cynnal yn ystod chwarter tri a phedwar a byddant yn cynyddu cyfran y cynllun a gyflawnwyd.

Bydd ffocws ar gynyddu cwmpas y Cynllun Archwilio yn chwarter dau. Caiff archwiliadau eu dyrannu ar sail sy'n darparu'r sicrwydd a'r gwerth mwyaf, ac yn lliniaru unrhyw amhariad i farn flynyddol y Rheolwr Archwilio ar amgylchedd rheoli'r Cyngor ar gyfer 2024/25.

Statws yr Adroddiad (ar 30 Mehefin 2024)

Statws yr Adroddiad (ar 30 Mehefin 2024)

Barn Archwilio	Maes Archwilio	Argymhellion Risg Uchel		Statws (Os nad yw wedi'i Gwblhau)
		Arfaethedig	Cytunwyd	
Sylfaenol / Uchel				
Effeithiol	Prosesau Cyflogres ac AD (dygwyd ymlaen)			Drafft
	Rheoli Perfformiad - Pobl a Chymunedau (dygwyd ymlaen)			
	Taliadau a Phrosesau Prynu (dygwyd ymlaen)			
	Prif Gyfrifyddu (dygwyd ymlaen)			
Effeithiol gyda lle i wella	Rheoli Risg Newid Hinsawdd			Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr			
	Pridiannau Tir			
	Parhad Busnes (dygwyd ymlaen)			
Annigonol ac angen gwelliant mawr	Cardiau Prynu (dygwyd ymlaen)	1		Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Ysgol Gynradd Pentre-baen	2		
	Siop Sbwriel Caban - Rheoli Contract	1		
	Seiberddiogelwch (Ysgolion) – Technoleg a Reolir gan TGCh (dygwyd ymlaen)	1	1	
Canolig				
Effeithiol	Diogelwch Cymunedol (dygwyd ymlaen)			Drafft
	Camau Dilynol - Gwasanaethau Trafnidiaeth Canolog			
Effeithiol gyda lle i wella	Rheoli Cyfleusterau / Cynnal Adeilad (dygwyd ymlaen)			Drafft
	Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-graig (dygwyd ymlaen)			
	O'r Crud i'r Bedd - Archwilio Contract (dygwyd ymlaen)			
	Goramser Rheoli Gwastraff (dygwyd ymlaen)			
	Glanhau Strydoedd (dygwyd ymlaen)			
	Taliadau Uniongyrchol - Plant ac Oedolion (dygwyd ymlaen)			
	Copiâu Wrth Gefn ac Adfer Data (dygwyd ymlaen)			
	Ysgol Uwchradd Cathays (dygwyd ymlaen)			
	Rheoli digwyddiadau (dygwyd ymlaen)			
	Ysgol Uwchradd Woodlands (dygwyd ymlaen)			
Annigonol ac angen gwelliant mawr	Ysgol Gynradd y Tyllgoed (dygwyd ymlaen)	1		Drafft
	Ysgol Gynradd Kitchener (dygwyd ymlaen)	1	1	
Anfodddhaol	Cartref Plant Falconwood (dygwyd ymlaen)	4	4	

Barn Archwilio	Maes Archwilio	Argymhellion Risg Uchel		Statws (Os nad yw wedi'i Gwblhau)
		Arfaethedig	Cytunwyd	
Grantiau / Cyfrifon / Cyrff Allanol				
Dim barn sicrwydd wedi'i rhoi	Caffael Technoleg Addysg Ysgolion (dygwyd ymlaen)	Adolygiadau System		Drafftiau wedi'u Cyhoeddi
	Rheolaethau Arlwy Ysgolion (dygwyd ymlaen)	Adolygiadau		
	Cydbwyllgorau - Prosiect Gwyrdd	Datganiad		
	Cydbwyllgorau – Awdurdod Iechyd Porthladd	Adolygiadau Cyfrifon /		
	Cydbwyllgorau - Archifau Morgannwg	Ardystiadau / Cymorth		

Cynllun Archwilio Drafft 2024/25

Categori Archwilio	Risg	Math o Ymgysylltiad	Dosbarthiad CIPFA	Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau	Cwmpas Archwiliad	Mater Cenedlaethol	Statws Allbwn Archwilio 30/06/2024	Barn Archwilio
Archwiliadau Sylfaenol - Sicrwydd A151											
Taliadau a Phrosesau Prynu	Uchel	Sicrwydd	Taladwy	50	50	Profion yn Ystod y Flwyddyn 2023/24 (dygwyd ymlaen)	0	Mae Pryniannau a Thaliadau yn cydymffurfio, yn awdurdodedig, yn gywir ac yn amserol		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol
						Cardiau Prynu (dygwyd ymlaen)	0				
						HRhR	5				
						Profion yn Ystod y Flwyddyn 2024/25 (dygwyd ymlaen)	30				
						Rheolaethau Caffael o Dan Drothwy'r Tendr	15				
Y Gyflogres ac AD				50	50	Profion yn Ystod y Flwyddyn 2023/24 (dygwyd ymlaen)	0	Mae prosesau recriwtio yn dryloyw a chadarn, mae prosesau gwyliau yn cael eu llywodraethu'n dda, dim ond taliadau bona fide, awdurdodedig a chywir a wneir, gan atal, canfod ac adfer gwallau yn effeithiol		Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol
						HRhR	5				
						Profion yn Ystod y Flwyddyn 2024/25 (dygwyd ymlaen)	25				
						Cofnodi Amser (dygwyd ymlaen)	20				
Incwm a Dyledwyr				20	20	Incwm a Dyledwyr (dygwyd ymlaen)	20	Gweithredu trefniadau priodol i gofnodi, monitro ac adennill dyledion amrywiol.			
Rheoli Asedau				20	20	Rheoli Asedau (dygwyd ymlaen)	20	Cofnodi, monitro a rheoli asedau ffisegol yn effeithiol			
Treth Gyngor				0	20	Treth Gyngor	20	Cydymffurfio a rheoli, gyda phrosesau effeithiol ac effeithlon			
BT / LTLI / CGDG				0	20	BT / LTLI / CGDG	20	Rheolaethau effeithiol i sicrhau bod hawliadau dilys yn cael eu prosesu'n gywir			
Rheoli Trysorlys (dygwyd ymlaen)				20	0	Rheoli Trysorlys (dygwyd ymlaen)	10	Strategaeth rheoli trysorlys, llywodraethiant, rheoli risg a fframwaith monitro effeithiol			
Prif Gyfrifyddu				20	0	Prif Gyfrifyddu (dygwyd ymlaen)	0	Mae'r brif system a'r prosesau cyfrifyddu yn cael eu rheoli'n dda ac yn gweithredu'n effeithiol		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol
<i>Rhenti Tai</i>				10	0						
<i>Ardreth Annomestig Genedlaethol</i>				20	0						
Cyfanswm				210	180	190					
Archwiliad Corfforaethol				Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau				
Rheoli Risg	Uchel	Sicrwydd	Taladwy	15	15	Rheoli Risg TG	15	Mae trefniadau rheoli risg yn effeithiol ac yn cael eu gweithredu'n gyson		Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Rheoli Risg Newid Hinsawdd (dygwyd ymlaen)	10				
Archwilio Contractau				40	40	O'r Crud i'r Bedd - Archwilio Contract (dygwyd ymlaen)	0	Cydymffurfiaeth, rheolaeth a darpariaeth effeithiol o ran amcanion contractau		Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Cytundebau Fframwaith (dygwyd ymlaen)	20				
						Contractau Dyfarniad Uniongyrchol	20				
Caffael				20	20	Caffael (dygwyd ymlaen)	20	Trefniadau cydymffurfio a rheoli comisiynu a chaffael effeithiol a chydymffurfiol			
Archwiliad TGCh				30	30	Seiberddiogelwch (Ysgolion) – Technoleg a Reolir gan TGCh (dygwyd ymlaen)	0	Llywodraethiant, rheoli risg a rheolaeth effeithiol		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Annigonol ac Angen Gwelliant Mawr
						Copiau Wrth Gefn ac Adfer Data (dygwyd ymlaen)	0				
						Parhad Busnes TG	15				
						Rheoli Rhwydwaith a Chyfathrebu	15				
Menter Twyll Genedlaethol		Cyfranogiad		10	10	Menter Twyll Genedlaethol	10	Ymarfer gwrth-dwyll paru data			
Astudiaethau Gwerth am Arian		Sicrwydd		30	30	Gwerth am arian yn y defnydd o Oramser (dygwyd ymlaen)	15	Sicrwydd ar werth am arian yn y defnydd o oramser		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Buddsoddi i Arbed	15	Sicrwydd ar werth am arian mewn cynlluniau buddsoddi i arbed			
Storfeydd				10	20	Storfeydd Ffordd Lamby (dygwyd ymlaen)	10	Rheoli storfeydd yn effeithiol ac yn effeithlon, a rheoli stoc / offer			

Categori Archwilio	Risg	Math o Ymgysylltiad	Dosbarthiad CIPFA	Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau	Cwmpas Archwiliad	Mater Cenedlaethol	Statws Allbwn Archwilio 30/06/2024	Barn Archwilio	
						Warws Tagomago	10					
Addysg - CTY				20	20	Addysg - CTY (dygwyd ymlaen)	20	Cyflawni amcanion, gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol				
Trefniadau Llywodraethu				20	20	Trefniadau Llywodraethu (dygwyd ymlaen)	20	Archwiliad o gymhwyso trefniadau llywodraethu corfforaethol da				
Rhaglenni a Phrosiectau				20	20	Rhaglenni a Phrosiectau (dygwyd ymlaen)	20	Trefniadau llywodraethu prosiectau effeithiol, clir a chyson.				
Datblygu Systemau		I'w gadarnhau		30	30	Darpariaeth ar gyfer Datblygu Systemau	30	Gwasanaethau ymgynghori neu sicrwydd, fel y bo'n berthnasol.				
Dirprwyo a gwneud penderfyniadau		Sicrwydd		20	20	Dirprwyo a Gwneud Penderfyniadau (dygwyd ymlaen)	20	Cymhwyso awdurdod dirprwyedig a gwneud penderfyniadau yn effeithiol				
Moeseg a gwerthoedd				0	20	Rhodddion a Lletygarwch	10	Llywodraethu a gweithdrefnau effeithiol, a gymhwysir yn gyson				
						Datgan Buddiannau	10					
Iechyd a diogelwch				0	20	Iechyd a Diogelwch	20	Cymhwyso fframwaith iechyd a diogelwch y Cyngor yn effeithiol ac mewn ffordd sy'n cydymffurfio				
Diogelu				0	20	Diogelu	20	Prosesau llywodraethu a rheoli diogelwch effeithiol				
Pensiynau a Buddsoddiadau				0	20	Pensiynau a Buddsoddiadau	20	Cydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol				
Parhad Busnes				20	0	Parhad Busnes (dygwyd ymlaen)	0	Systemau effeithiol ar gyfer adfer busnes a rheoli digwyddiadau.		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella	
<i>Trethiant</i>				20	0							
<i>Milltired a chynhaliath</i>				15	0							
<i>Rheoli Fflyd</i>				20	0							
<i>Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol</i>				20	0							
<i>Llywodraethu gwybodaeth</i>				20	0							
Cyfanswm				380	355		365					
Archwiliad Penodol i Wasanaeth				Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau					
Ymgynghoriaeth Gwasanaeth / Proses	Canolig	Ymgynghoriaeth	Taladwy	30	30	Darpariaeth ar gyfer Ymgynghoriaeth Gwasanaeth / Proses	20	Cymorth ymgynghori ar draws y Cyngor, fel y bo'n briodol				
Adnoddau	Canolig	Sicrwydd		40	40	CAMAU DILYNOL - Gwasanaethau Trafniadaeth Canolog (dygwyd ymlaen)	10	Cyflawni amcanion gwasanaeth gan gydymffurfio a rheoli'n effeithiol		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol	
						Cyllidebu a Rhagweld	15	Sicrwydd ar gyllidebu a threfniadau rhagweld, gyda chefnogaeth Cyfrifeg				
						Adfer Incwm (gan gynnwys Beiliod)	15	Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol				
						Partneriaeth Caffael Ardal	10					
Llywodraethu a Gwasanaethau Cyfreithiol	Canolig	Sicrwydd		40	30	Pridiannau Tir (dygwyd ymlaen)	10	Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol		Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella	
						Taliadau Cydnabyddiaeth a Lwfansau Aelodau	10					
						<i>I'w gadarnhau</i>	10					
Pobl a Chymunedau	Canolig	Sicrwydd		30	30	Rheoli Perfformiad (dygwyd ymlaen)	0	Mae trefniadau rheoli perfformiad yn effeithiol, ac yn cael eu gweithredu'n gyson.		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol	
						Diogelwch Cymunedol (dygwyd ymlaen)	0			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol	
						Caerdydd Ddwyeithog	15		Cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg ac amcanion gwasanaeth			
						Datblygu Tai ac Adfywio - Llywodraethu Prosiectau Mawr	15		Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol			
Oedolion, Tai a Chymunedau	Canolig	Sicrwydd		125	150	Taliadau Uniongyrchol - Plant ac Oedolion (dygwyd ymlaen)	0	Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol		Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella	
						Tim Dyletswydd Argyfwng (dygwyd ymlaen)	15					
						Gwasanaethau Dydd Iechyd Meddwl (dygwyd ymlaen)	15					
						Gofal Preswyl (dygwyd ymlaen)	15					
						Dyraniadau, gosodiadau a lleoedd gwag (dygwyd ymlaen)	15					
						Gofal Cartref (dygwyd ymlaen)	15					

Categori Archwilio	Risg	Math o Ymgysylltiad	Dosbarthiad CIPFA	Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau	Cwmpas Archwiliad	Mater Cenedlaethol	Statws Allbwn Archwilio 30/06/2024	Barn Archwilio
						Digartrefedd - Llety Dros Dro	15				
						Grantiau i'r Anabl	15				
						Storfa Offer ar y Cyd	15				
						Gwasanaethau Dydd Anabledau Dysgu	15				
						Byw â Chymorth	15				
						Lleoliadau Gofal Plant	15				
Gwasanaethau Plant	Canolig	Sicrwydd		40	60	Cartref Plant Falconwood (dygwyd ymlaen)	0	Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol		Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Anfoddfaol
						Gwarchodaeth Arbennig	15				
						Cynilion Plant (Arian Poced)	15				
						Lleoliadau Anghofrestredig	15				
						CAMAU DILYNOL - Cartref Plant Falconwood	15	Archwiliad Dilynol, yn dilyn barn archwilio anfoddfaol			
Datblygu Economaidd	Canolig	Sicrwydd		80	120	Rheoli Cyfleusterau / Cynnal Adeilad (dygwyd ymlaen)	0	Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol		Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Goramser Rheoli Gwastraff (dygwyd ymlaen)	0			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Glanhau Strydoedd (dygwyd ymlaen)	0			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Rheoli Digwyddiadau (Castell Caerdydd) (dygwyd ymlaen)	0			Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Atgyweiriadau a Chynnal a Chadw Adeiladau (dygwyd ymlaen)	15	Sicrwydd ar reolaeth asedau ac ariannol yn ystâd annomestig y Cyngor ac ysgolion			
						Cydymffurfiaeth Statudol (dygwyd ymlaen)	15	Sicrwydd ar systemau a rheolaethau cydymffurfio statudol			
						Cyfleuster Ailgylchu Deunyddiau	15	Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol			
						Pontydd pwysu	15				
						Siop Sbwriel Caban - Rheoli Contract	5			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Annigonol ac Angen Gwelliant Mawr
						Parciau	15				
						Gwasanaethau Glanhau	15				
						Dŵr Gwyn Rhyngwladol Caerdydd	10				
						Motocross Caerdydd	10				
						Rheoli Rhandiroedd	10				
		Ymgynghoriaeth				Adolygiad ar ôl cau Neuadd Dewi Sant	10	Adolygiad o brosesau rheolaeth ariannol a gwersi a ddysgwyd			
						Adolygiad Cyngorol Ffreutur y Castell	10	Adolygiad rheoli'n seiliedig ar system gyngorol			
Addysg a Dysgu Gydol Oes	Canolig	Sicrwydd		150	190	Ysgol Gynradd Draenen Pen-y-graig (dygwyd ymlaen)	0	Cydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol		Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Ysgol Uwchradd Cathays (dygwyd ymlaen)	0			Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Ysgol Uwchradd Woodlands (dygwyd ymlaen)	0			Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella
						Ysgol Gynradd y Tyllgoed (dygwyd ymlaen)	0			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Annigonol ac Angen Gwelliant Mawr
						Ysgol Gynradd Kitchener (dygwyd ymlaen)	0			Fersiwn Derfynol wedi'i Chyhoeddi	Annigonol ac Angen Gwelliant Mawr
						Caffael Technoleg Addysg Ysgolion (dygwyd ymlaen)	0			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Cyngorol - Dim Barn
						Rheolaethau Arlwyio Ysgolion (dygwyd ymlaen)	0			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Cyngorol - Dim Barn
						Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr (dygwyd ymlaen)	5			Drafft wedi'i Gyhoeddi	Effeithiol gyda Lle i Wella

Categori Archwilio	Risg	Math o Ymgysylltiad	Dosbarthiad CIPFA	Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau	Cwmpas Archwiliad	Mater Cenedlaethol	Statws Allbwn Archwilio 30/06/2024	Barn Archwilio
						Derbyn i Ysgolion (dygwyd ymlaen)	15	Trefniadau derbyn i ysgolion effeithiol a lywodraethir yn dda			
						Sicrwydd TAW Ysgolion (dygwyd ymlaen)	15	Cydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol			
					Gwasanaethau Llywodraethwyr (dygwyd ymlaen)	15					
					Rheoli Gwybodaeth Ysgolion (dygwyd ymlaen)	15					
					Addysgu Arbenigol ADY	20					
					Gwasanaeth Cerdd	15					
					Cyllidebau Diffyg / Rheolaeth Ariannol Ysgolion	20					
					HRhR (a sampl o 20 ysgol)	70					
					Ysgol Gynradd Pentre-baen	5					
Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	Canolig	Sicrwydd		45	60	Cynnal a Chadw Prifffyrdd (dygwyd ymlaen)	15	Cyflawni amcanion gwasanaeth gyda chydymffurfiaeth a rheolaeth effeithiol			
						Gwasanaethau Profedigaeth	15				
						Gorfodi Parcio Sifil	15				
						Trafnidiaeth Ysgol	15				
Cyfanswm				580	710		755				
Allanol				Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau				
Cleientiaid allanol	Uchel	Sicrwydd	Taladwy	35	35	Bargen Ddinesig 2023/24 - i'w gadarnhau	10	Cwmpas yn unol â CLG treigl	b		
	Isel	Ardystiad				Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Caerdydd 2023/24 - i'w gadarnhau	4	Gwaith ardystio grantiau / datganiad cyrifon			
						Cydbwyllgorau	6				
						Grant Gwella Addysg 2023/24 - i'w gadarnhau	15				
Cyfanswm				35	35		35				
Hapddigwyddiadau				Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau				
Archwiliad Cyffredinol	I'w gadarnhau	I'w gadarnhau	Taladwy	55	100	Archwiliad Cyffredinol (darpariaeth ar gyfer archwiliadau a ddygwyd ymlaen / gwaith arall / tracio argymhellion)	35	Archwiliad Cyffredinol (darpariaeth ar gyfer archwiliadau a ddygwyd ymlaen / gwaith arall / tracio argymhellion)			
Cyfanswm				55	100		35				
Rheolaeth				Cynllun Archwilio 2023/24	Cynllun Archwilio Drafft 2024/25	Aseiniad	Diwrnodau				
Gwaith corfforaethol – Pwyllgor Archwilio, Archwilio Cymru ac ati	Canolig	Rheolaeth	Taladwy	50	50	Gwaith corfforaethol – Pwyllgor Archwilio, Archwilio Cymru ac ati	50	Gweithgareddau rheoli, cynllunio, canllawiau a chymorth Archwilio Mewnol.			
Mapio sicrwydd		Rheolaeth	Taladwy	20	20	Mapio sicrwydd	20				
Datblygu HRhR		Rheolaeth	Taladwy	10	20	Datblygu HRhR	20				
Datblygu prosesau		Rheolaeth	Taladwy	15	15	Datblygu prosesau	15				
Gwaith i'r Rheolwr Archwilio		Rheolaeth	Taladwy	30	50	Gwaith i'r Rheolwr Archwilio	50				
Cynllunio, monitro ac adrodd		Rheolaeth	Taladwy	30	53	Cynllunio, monitro ac adrodd	53				
Adolygu rheolau ariannol ac ati		Rheolaeth	Taladwy	60	40	Adolygu rheolau ariannol ac ati	40				
Cyngor ac arweiniad cyffredinol		Rheolaeth	Taladwy	20	20	Cyngor ac arweiniad cyffredinol	20				
Cyfanswm					235	268					

Cyfanswm y diwrnodau taladwy

1,495 1,648

1,648

Crynodeb Gweithredol Cartref Plant Falconwood

Cefndir

- 1 Cynhaliwyd adolygiad Archwilio Mewnol o amgylchedd rheoli 'Cartref Plant Falconwood'. Cafodd Cartref Plant Falconwood ei gofrestru gyntaf gydag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) ar 13 Awst 2021 fel cartref preswyl 3 gwely. Fel rhan o Strategaeth Lety Lle lawn Caerdydd a aeth i'r Cabinet ar 19 Ionawr 2023, gwnaed ymdrech tuag at leoliadau preswyl mewnol, ac ymgyrch gaffael i nodi ac agor nifer o gartrefi preswyl newydd yng Nghaerdydd. Y bwriad yw ehangu model darparu gwasanaethau mewnol effeithiol ac, yn y cyd-destun hwn, mae'r archwiliad wedi'i gynllunio i dynnu sylw at feysydd llywodraethu a rheolaeth allweddol y dylai rheolwyr geisio sicrwydd ar eu cyfer wrth sefydlu lleoliadau ehangach.
- 2 Yn ystod yr archwiliad, cafodd y cartref reolwr newydd a oedd ar waith rhwng Medi 2023 a Hydref 2023, a rheolwr newydd rhwng Tachwedd 2023 ac Ionawr 2024 a rheolwr a ddechreuodd ym mis Chwefror 2024. Mae lefelau staffio addas wedi'u cynnal gyda recriwtio yn bennaf drwy staff asiantaeth ac o ganlyniad i'r strategaeth o rannu rheolwyr a staff gyda chartref lleol arall. Nodwyd bod y rhan fwyaf o'r staff yn meddu ar brofiad a chymwysterau addas, gydag eraill yn ymgymryd â'r cymwysterau angenrheidiol ar ôl eu penodi gyda'r profiad angenrheidiol.
- 3 Arolygwyd y cartref ddiwethaf gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) ar 28 Chwefror 2023. Roedd yr adroddiad yn manylu ar un 'Hysbysiad Gweithredu Blaenoriaeth' lle nodir canlyniadau gwael i bobl, a/neu risg i les pobl yn ymwneud â Rheoliad 58 a 5 Maes Gwella lle mae disgwyl i'r darparwr gymryd camau i'w cywiro, y cymerir camau dilynol arnynt yn arolygiad nesaf AGC. Mae'r adroddiad hefyd yn manylu ar 7 Cam arolygu blaenorol a oedd wedi'u profi yn yr arolygiad hwn a chyflawnwyd cydymffurfiaeth. Disgwylir gweld camau dilynol yn cael eu cymryd ar y rhain yn yr arolygiad nesaf gan AGC yn 2024.
- 4 Amcanion yr archwiliad oedd rhoi sicrwydd:
 - a) Bod trefniadau rheoli a goruchwylio effeithiol ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth a rheoliadau priodol, polisi, gweithdrefnau a chanllawiau'r Cyngor i sicrhau bod safonau gofal yn cael eu bodloni.
 - b) Bod rheolaethau a phrosesau ariannol cadarn ar waith yn Falconwood mewn perthynas â gwariant a thaliadau, a'u bod yn ddigonol, wedi'u hawdurdodi, eu rheoli a'u cofnodi, a bod taliadau a wneir yn unol â therfynau awdurdodi.
 - c) Bod systemau a rheolaethau ariannol ar waith ar gyfer monitro a gwirio rheolaeth gyllidebol effeithiol, a chysoniadau; a
 - d) Bod argymhellion arolygu Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) blaenorol wedi cael sylw gan reolwyr.
- 5 Pwrpas yr archwiliad hwn oedd ystyried y system rheolaeth fewnol, nad yw wedi ymestyn i adolygu diogelwch a gofal y bobl ifanc sy'n byw yn Falconwood. Fodd bynnag, yn unol â gweithdrefnau diogelu Cymru gyfan, pe bai pryderon yn cael eu canfod, byddent yn cael eu codi'n briodol.

Prif Gasgliadau

- 6 Dyrannwyd barn archwilio **anfoddhaol** a nododd yr archwiliad fod angen gwella, monitro ac adolygu arferion ariannol craidd er mwyn lliniaru risg yn effeithiol a darparu'r sicrwydd angenrheidiol mewn perthynas â'r amcanion y cytunwyd arnynt ar ddechrau'r archwiliad.

- 7 Mae angen gwella systemau gwybodaeth reoli, gan nad oedd gwybodaeth a chofnodion ar gael yn brydlon i'w harchwilio ac nid oedd cofnodion hyfforddi staff ychwaith yn gyflawn at ddibenion monitro ac adolygu, er na nodwyd bylchau hyfforddi o'r sampl.
- 8 Mae'r archwiliad wedi nodi materion rheoli, afreoleidd-dra a'r angen i wella'r defnydd o arferion craidd mewn cysylltiadau â'r meysydd canlynol i ddangos y stiwardiaeth a'r rheolaeth ariannol angenrheidiol:
- Rheolaeth gyllidebol - Mae cost rhedeg cartref gofal plant wedi cynyddu'n sylweddol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf ond nid oedd rheolwyr y cartref yn ymwneud â'r gwaith o osod y gyllideb a monitro'r gyllideb. Nid ydynt yn derbyn adroddiadau gwariant misol ar y gyllideb ac nid ydynt yn ymwybodol o gost lawn rhedeg y cartref a'r gost lawn fesul plentyn ar gyfer eu darpariaeth fewnol. Roedd gorwariant net o £281,851 ac ystyrir bod angen ail-alinio ac adolygu meysydd o'r gyllideb.
 - Gweinyddu cyfrif arian parod / imprest - Roedd arian parod yn cael ei gymysgu â chyfrifon cartrefi cyfagos eraill (Oakway a Crosslands), ac mae benthyciad arian parod o £180 i Oakway Home ar goll ac ni ad-dalwyd un arall o £21 i Crosslands. Cafodd sic y cofnodwyd ei bod wedi'i newid am £150 ei darganfod heb ei newid mewn drôr yn y cartref. Yn ystod 10/07/23 i 20/07/23, nid oedd tystiolaeth na dogfennaeth ategol ar gyfer gwariant arian parod o £42.32 gan fod derbynebau, talebau gwariant a'r log trafodion llaw cyfatebol ar goll. Darparwyd cymorth gan y Tîm Archwilio a Rheoli Bancio i gysoni'r cyfrif y mae'n rhaid ei redeg yn unol â Rheolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor wrth symud ymlaen.
 - Llywodraethu cardiau caffael – Roedd y cerdyn caffael yn cael ei rannu rhwng staff, ac nid oedd yn cael ei reoli gan y swyddog y cafodd ei ddyrannu iddo yn unol â pholisi corfforaethol. Dylid talu rhai trafodion ar gyfer cyfleustodau trwy ddull amgen, megis trwy'r broses bilio cyfunol gorfforaethol.
 - Arian poced ac arbedion arian parod – Ystyriwyd bod angen adolygu mynediad i'r sêff, felly roedd angen gwella'r broses o gadw cofnodion, a chynigir dulliau modern, digidol o arbed a gwario arian poced i'w hystyried.

Argymhellion Gweithredu

- 9 Roedd yr archwiliad yn cynnwys un ar bymtheg o argymhellion (pedwar coch, deg coch/oren a dau oren/gwyrdd) ac mae'r rheolwyr wedi cytuno ar y broses o weithredu.

Y Sefyllfa Ddiweddaraf

- 10 Bydd Archwilio Mewnol yn parhau i fonitro'r amgylchedd rheoli mewnol drwy'r traciwr argymhellion a chynnal trafodaethau rheolaidd gyda rheolwyr. Bydd archwiliad dilynol yn cael ei gynnal yn unol â'r protocol archwilio.

Crynodeb o'r Argymhellion - (argymhellion agored 'Coch' a 'Choch / Oren')

Cyfarwyddiaeth / Adran	Nifer yr Archwiliadau	Nifer yr Argymhellion Coch	Nifer yr Argymhellion Coch/Oren	'argymhellion agored' - yn ôl sgôr sicrwydd archwiliad					'argymhelliad agored' yn ôl statws			
				Nifer yr Argymhellion Effeithiol	Nifer yr Argymhellion Effeithiol gyda Lle i Wella	Nifer yr Argymhellion Annigonol ac Angen Gwelliant Mawr	Nifer yr Argymhellion Anfodddhaol	Nifer yr Argymhellion Dd/B	Nifer yr Argymhellion â Dyddiad Gweithredu Diwygiedig	Nifer yr Argymhellion lle mae'r dyddiad gweithredu wedi pasio	Dyddiad targed presennol ddim ar y gweill	
Gwasanaethau Cymdeithasol Oedolion, Cymunedau a Thai	1		1		1				1		1	
Gwasanaethau Plant	4	7	9			4	12		4	7	9	6 - cam gweithredu hwyr lle mae angen diweddariad 1 - cam gweithredu hwyr lle gofynnwyd am dystiolaeth er mwyn cau'r cam
Llywodraethu Corfforaethol	11	2	19		14	7			12	8	13	8 - cam gweithredu hwyr lle mae angen diweddariad
Datblygu Economaidd	5	4	7		4	3		4	4	3	8	3 - camau hwyr lle mae angen diweddariad 4 - Dd/B - Dim Barn Archwilio wedi'i Rhoi
Addysg a Dysgu Gydol Oes	5	2	11		5	8			8	4	9	4 - cam gweithredu hwyr lle mae angen diweddariad
Addysg a Dysgu Gydol Oes - Ysgolion	17		29		28	1			25	24	5	5 - cam gweithredu hwyr, lle mae Archwilio yn cysylltu â'r ysgol 9 - cam gweithredu hwyr lle mae angen diweddariad 5 - cam gweithredu hwyr lle gofynnwyd am dystiolaeth er mwyn cau'r cam 5 - cam gweithredu hwyr lle bydd y cam yn cael ei ddwyn ymlaen i archwiliad dilynol
Allanol a Grantiau												
Sylfaenol (Adnoddau)												
Pobl a Chymunedau												
Cynllunio, Trafnidiaeth a'r Amgylchedd	2		3		2	1			1	1	2	1 - cam gweithredu hwyr lle mae angen diweddariad
Adnoddau	2	1	11		3		9		10	9	3	9 - cam gweithredu hwyr lle bydd y cam yn cael ei ddwyn ymlaen i archwiliad dilynol
CYFANSYMLIAU	47	16	90	0	57	24	21	4	65	56	50	